

A blue-tinted photograph of a railway track receding into the distance. The tracks are made of wooden sleepers and metal rails, and they curve slightly to the right. The background is a bright, hazy sky. In the upper right corner, there is a large, black, serif number '2'.

2

DANSK
LOKOMOTIV
TIDENDE

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

10. FEBRUAR 1970 — 70. ÅRGANG

2

Indhold:

Pensionsalder	2
Ny pension fra 1. april 1970	3
Hovedtafte	6
Tjenestetiden skal forkortes	8
Nyt sygeregistreringssystem	9
Bomærket er mere end pynt	10
Amerikas rige præsidenter	12
Om ti år fordoblet skraldmængde ..	13
Indenrigsnyt	14
Glimt udefra	15
Sådan udregnes resultatet af kommunevalget	16
Forøgelse af DSB's færgkapacitet ..	17
Personalía	18
Ungbo	19

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarshavende)
K. B. Knudsen.

Redaktion og ekspedition:
Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon Hell. (01 43) 7269.
Kontortid 9–16.
Lørdag lukket.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Fremkomsten af de nye bestemmelser om pension til tjenestemænd pensioneret efter 1946- og 1958-lovene kan foranledige til nogle betragtninger om pensionsalder, d.v.s. den rimelige grænse for hvor tidligt og hvor sent man skal have mulighed for at forlade tjenesten. Spørgsmålet er sådan set tidløst, idet det gennem tiderne til stadighed har været under debat. Inden for vort eget område med tanke på at få en relativ lav afgangsalder med fuld pension under hensyn til arbejdets specielle karakter. Der har i tidligere tjenestemandsløve været bestemmelser, som gav adgang til beregning af højeste pension før den generelle afgangsgrense nåedes, men det er gået med dette – som så meget andet – at tendensen til forenkling af tingene, ved f.eks. at gøre de flest mulige af dem generelle for alt personale, har bevirket bortfald af undtagelsesbestemmelser. Med juli-loven af 1969 er nået en laveste grænse, som tilfredsstillende mange i henseende til alderskriteriet. Dets udnyttelse med frivilligt ønske om at forlade tjenesten før højeste pensionsalder er nået, vil dog i praksis være ringe, idet de færreste ud fra økonomiske betragtninger kan søge afsked med udsigten til at lide den procentvise afkortning i pensionsbeløbet. I skrift og tale præsenteres vi for tanken om, at man fortsat skal kunne beskæftiges efter det fyldte 70. år, såfremt det ved lægeundersøgelse med regelmæssige mellemrum er fastslået, at man både fysisk og psykisk kan udføre arbejdet, i det mindste som deltidsarbejde. Det er klart, at man nu bevæger sig på individualismens område. Mange vil formentlig kunne gøre fyldest efter det 70. år, dog næppe blandt lokomotivmændene, hvor ønskerne da også går i retning af mulighed for tidlig afgang med uafkortet pension. Ønsket kunne imidlertid formuleres sådan, at man var frit stillet i det nuværende interval 60–70 år, og således at der opnåedes højeste pension uanset på hvilket som helst tidspunkt i dette interval. Der er næppe fare for, at alle ville gå tidligst muligt. Den raske og rørlige vil ikke sidde hjemme med hænderne i skødet, han vil ud at virke. Af den grund skal staten ikke påregne væsentlig forøgelse af pensionsudgiften. At gå udover de 70 år begrænses af arbejdets karakter, og som nævnt skal der ikke regnes med, at arbejdet forlades, så snart de 60 år er nået. Det skiftende arbejde og sikkerhedskravene er rimelig begrundelse for sådanne specielle pensionslovsbestemmelser for afgangsalderen.

Ny pension fra 1. april 1970

Nu kommer forslag til lov om tilpasning af pensioner fra ældre tjenestemandsløve. Loven er af betydning for pensionister, der er pensioneret efter tidligere gældende tjenestemandsløve.

Tjenestemandsreformen bliver stadig mere fuldkommen – sådan at forstå, at de huller, der var efter lovenes gennemførelse, bliver fyldt ud. Der forestår nu en lovgivning om pensionerne efter tidligere tjenestemandsløve. De skal tilpasse den nye lovgivning, der fastsætter regler for fremtidige pensionister.

Et udvalg har netop afgivet betænkning om tilpasningen. Udvalget bestod af embedsmænd fra lønnings- og pensionsministeriet samt repræsentanter for centralorganisationerne og pensionisterne. Man er nået frem til en enig betænkning, der også indeholder et lovforslag, som det ventes, at ministeren hurtigt efter nytår vil fremsætte i Folketinget, så nyordningen som forudsat kan træde i kraft 1. april 1970.

Hver enkelt pensionist, der er pensioneret efter en af de tidligere tjenestemandsløve, vil fra generaldirektoratet modtage meddelelse om, hvordan hans pension beregnes, og lignende meddelelse vil fremkomme, når der sker ændringer i pensionens beregning f.eks. på grundlag af ændringer i reguleringspristallet, eller hvis lønningerne på anden måde ændres.

Forhøjelser til de fleste

Særdeles generelt kan man sige, at hovedparten af de enlige pensionister, der er pensioneret efter tidligere tjenestemandsløve, vil få en forhøjelse af pensionsbeløbet med ca. 200 kr. om året. Hovedparten af ægteparrene vil få en forhøjelse på 300 kr. Dette gælder som sagt hovedparten. Derfor er der også nogle, som ikke får disse forhøjelser i forbindelse med nyordningen – men det kan slås fast, at ingen vil få mindre i pension end hidtil.

Grundpension og dyrtidstillæg

Hovedprincippet i nyordningen er, at den pension, man oppebærer i marts 1970, omregnes til en grundpension og et dyrtidstillæg. Dyrtidstillægget udgør nu 33 pct. af lønningerne, og man finder derfor grundbeløbet ved at dividere den hidtidige pension med 133

og gange med 100. Facit bliver pensionernes grundbeløb. Det kan ændres, f.eks. hvis tjenestemændene opnår løntillæg. Sker det, vil meddelelse tilgå hver enkelt pensionist. Den resterende del af den hidtidige pension, svarende til 33 pct. af grundpensionen, er dyrtidsreguleringen. Den kan reguleres to gange om året, hvis reguleringspristallet giver mindst tre points udsving.

Det er sandsynligt, at reguleringspristallet til foråret stiger så meget, at der forfalder en ny dyrtidsportion på 3 pct. Sker det, vil pensionernes grundbeløb stige med 3 pct. ud over det, der nævnes i denne artikel. Meddelelse vil i givet fald tilgå hver enkelt pensionist fra generaldirektoratet.

Samordningen

Ud over dette er der nogle tilpasningsproblemer i forbindelse med den ændring, der fra 1. april 1970 sker med folkepensionen. Hidtil har tjenestemændene haft ret til mindstebeløbet. Andre har haft indtægtsbestemt folkepension – og borgere, der ikke har haft f.eks. tjenestemandspension har kunnet opnå fuld folkepension. Fra 1. april bortfalder de to førstnævnte former for folkepension, og der indføres fuld folkepension til alle.

Tidligere havde alle tjenestemænd ret til mindstebeløbet, og et tilsvarende beløb bevares i hvert fald. Det er ved indregningen af folkepensionen i den samlede tjenestemandspension, at der sker forannævnte forhøjelser af pensionerne.

Det tidligere mindstebeløb svarede til ca. 25 pct. af den fulde folkepension. Har man ret til fuld tjenestemandspension – det vil sige 37 års anciennitet – sker der en afkorting i den samlede pension på 74 pct. af den fulde folkepension og restbeløbet vil således svare til 26 pct. – altså en mindre stigning, som omtalt i indledningen. Tænker man sig en pensionist med lavere tjenestemandspension p.g. af færre pensionsår, sker der en afkorting på 2 pct. mindre for hvert år, der mangler i 37 år. Det hedder herom i bemærkningerne til lovforslaget:

»Den beløbstilpasning, der finder sted, når en tjenestemandspensionist (eller dennes pensionsberettigede ægtefælle) har ret til at få udbetalt folkepension, invalidepension eller offentlig enkepension, gennemføres efter tjenestemandspensionsloven ved indeholdelse af et fradrag i tjenestemandspensionen. Dette samordningsfradrag er med henblik på de tilfælde, hvor tjenestemandspension kombineres med fuld folkepension fastsat sådan, at det for hvert års pensionsalder, som er lagt til grund ved beregning af tjenestemandspensionen, udgør 2 pct. af folkepensionens grundbeløb. Da tjenestemandspensionen ikke kan overstige den pension, der svarer til en pensionsalder på 37 år, vil samordningsfradraget med fuld optjent

pension for 37 tjenesteår således udgøre 74 pct. af folkepensionen, medens det for pensionister på lavere pensionsalderstrin vil blive beregnet efter en forholdsmæssigt mindre procentsats. I alle tilfælde vil samordningsfradraget være mindre end den udbetalte folkepension, således at pensionisterne gennem samordningen opnås en forhøjelse af den efterløn, der er til sikret i form af egentlig tjenestemandspension, hvilket svarer til, at tjenestemandspensionerne efter den hidtidige ordning er blevet suppleret med folkepensionens mindstebeløb.

Reglerne om samordning imellem tjenestemandspension og fuld folkepension er ifølge tjenestemandspensionsloven tillige retningsgivende for beregning af samordningsfradrag ved kombination af tjenestemandspension og indtægtsregulerede sociale pensioner i form af indtægtsbestemt folkepension, invalidepension og offentlig enkepension til personer i alderen under 67 år. Det er her lagt til grund, at størrelsen af den samlede efterløn, der maksimalt kan udbetales, når tjenestemandspension kombineres med den indtægtsbestemte pensions grundbeløb, begrænses til den efterløn, der i alt ville blive udbetalt, dersom pensionisten var fyldt 67 år og dermed ville være berettiget til fuld folkepension. Fremkommer der ved kombinationen en samlet efterløn over denne grænse, fradrages det overskydende beløb i tjenestemandspensionen.

- vore penge er ikke meget værd... men de er nu alligevel for gode til at blive sendt udenlands. Køb og sælg dansk gennem hele 1970!

De gamle og den nye lov

Ved tilrettelæggelse af en nyordning omkring forholdet mellem pensioner efter den ældre tjenestemandsløvgivning og sociale pensioner på grundlag af tjenestemandspensionslovens samordningsregler er det af betydning, at samordningssystemet er baseret på et pensionsoptjeningsforløb, som er karakteriseret ved, at den indtjente pension for hvert af tjenesteårene efter det fyldte 25. år forøges med $\frac{1}{37}$ af stillingens højeste pension, hvorimod pensionsoptjeningen efter de ældre tjenestemandsløve er foregået efter indbyrdes forskellige regler, der adskiller sig væsentligt fra tjenestemandspensionslovens ordning.

For at skabe ensartethed i grundlaget for samordning stilles der derfor forslag om en omregnet pensionsalder for ældre pensionister, så de gamle systemer, der dels indeholdt pensionsalder på 27 år, dels på 32 år, kommer til at passe sammen med tjenestemandsløvsreformen af 1969, der indeholder en pensionsalder på højst 37 år.

1958-loven

Omregningen sker efter følgende skalaer:

Omregning af pensionsalder, der er lagt til grund ved fastsættelse af pensioner i henhold til lønnings- og pensionsloven af 1958, foretages således:

Egenpension

En pensionsalder	omregnes til	25 år
under 10 år	»	» 25 »
fra 10-12 »	»	» 26 »
» 12-14 »	»	» 27 »
» 14-16 »	»	» 28 »
» 16-18 »	»	» 29 »
» 18-20 »	»	» 30 »
» 20-22 »	»	» 31 »
» 22-24 »	»	» 32 »
» 24-26 »	»	» 33 »
» 26-28 »	»	» 34 »
» 28-31 »	»	» 36 »
» 31- og derover	»	» 37 »

Enkepension

En pensionsalder	omregnes til	24 år
under 7 år	»	» 24 »
fra 7-12 »	»	» 25 »
» 12-16 »	»	» 28 »
» 16-20 »	»	» 29 »
» 20-24 »	»	» 31 »
» 24-28 »	»	» 33 »
» 28-32 »	»	» 35 »
» 32- og derover	»	» 37 »

1946-loven

Omregning af pensionsalder, der er lagt til grund ved fastsættelse af pensioner i henhold til tjenestemandensloven af 1946, foretages således:

Egenpension

En pensionsalder	omregnes til	16 år
under 4 år	»	» 16 »
fra 4-7 »	»	» 21 »
» 7-10 »	»	» 26 »
» 10-12 »	»	» 27 »
» 12-14 »	»	» 28 »
» 14-16 »	»	» 29 »
» 16-18 »	»	» 30 »
» 18-20 »	»	» 31 »
» 20-22 »	»	» 32 »
» 22-24 »	»	» 33 »
» 24-25 »	»	» 34 »
» 25-26 »	»	» 35 »
» 26-27 »	»	» 36 »
» 27- og derover	»	» 37 »

Enkepension

En pensionsalder	omregnes til	19 år
på 0 år	»	» 19 »
fra 0-7 »	»	» 25 »
» 7-12 »	»	» 28 »
» 12-16 »	»	» 30 »
» 16-20 »	»	» 31 »
» 20-24 »	»	» 33 »
» 24-26 »	»	» 34 »
» 26-28 »	»	» 36 »
» 28- og derover	»	» 37 »

Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan som nævnt tillade, at samordningsfradraget ned-sættes eller bortfalder, såfremt den samordnede efter-lønsydelse er lavere end pensionen med tillæg af ind-tægtsbestemt social pension efter de forud for 1. april 1970 gældende regler.

De begrænsninger i de tidligere pensionslove vedr. bortfald af enkepension ved indgåelse af ægteskab, såvel som samgiftes specielle pensionsforhold, ophø-rer, således at ægtefællerne bibeholder pension i h.t. deres pensionsanciennitet uanset ægteskabelig stilling.

Hovedaftale – I henhold til lov nr. 291 for tjenestemænd i staten, folkeskolen

Kapitel 1. Hovedaftalens parter

§ 1. I medfør af § 49 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken indgår ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen med Statstjenestemændenes centralorganisation I, Statstjenestemændenes centralorganisation II, Danske statsemployer-samråd og Danmarks lærerforening (centralorganisationerne) følgende hovedaftale:

Kapitel 2. Hovedaftalens område

§ 2. Hovedaftalens bestemmelser gælder for indgåelse af aftaler og udøvelsen af forhandlingsret i øvrigt for:

- (1) tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken,
- (2) personale, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår i staten, folkeskolen og folkekirken og
- (3) pensionerede tjenestemænd inden for gruppe (1).

Stk. 2. Hovedaftalens bestemmelser gælder endvidere for personalegrupper, der er ansat eller pensioneret på vilkår svarende til statstjenestemænds i institutioner m.v., til hvilke der ydes statstilskud, under forudsætning af, at en minister er part ved fastsættelsen af ansættelsesvilkårene, og de pågældende personalegrupper er repræsenterede af centralorganisationer, der er part i hovedaftalen.

Kapitel 3. Aftaler

§ 3. Aftaler i henhold til § 45 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken indgås mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og en eller flere centralorganisationer.

Stk. 2. Aftaler, der alene angår ansættelsesvilkår i et enkelt ministerium, kan efter nærmere bestemmelse af ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen indgås af vedkommende minister.

Stk. 3. Aftaler, der angår flere centralorganisationers område, indgås af vedkommende centralorganisationer i forening.

Stk. 4. Aftaler, der alene angår en enkelt centralorganisations område, kan indgås af vedkommende centralorganisation.

Stk. 5. Aftaler, der alene angår en del af en centralorganisations område, kan efter bemyndigelse meddelt af vedkommende centralorganisation indgås af tilsluttede organisationer.

§ 4. Aftaler skal for at være gyldige foreligge skriftligt og være underskrevet af parterne.

§ 5. Forhandlinger føres af de parter mellem hvilke aftaler indgås, medmindre andet er bestemt nedenfor.

§ 6. I spørgsmål, om hvilke ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen indgår aftale, kan han bemyndige en anden minister til at føre forhandlinger.

Stk. 2. En minister kan bemyndige de ham underlagte institutioner til at føre forhandlinger.

§ 7. En centralorganisation kan bemyndige tilsluttede organisationer til at føre forhandlinger om spørgsmål, om hvilke centralorganisationen indgår aftale.

Stk. 2. En organisation kan ved underretning til modparten overlade videre forhandling til centralorganisationen.

§ 8. Opsigelse af aftaler, der er indgået i henhold til denne hovedaftale, sker skriftligt til modparten med 3 måneders varsel, medmindre andet er bestemt i aftalen.

Stk. 2. Andre parter i aftalen underrettes skriftligt om opsigelsen, og opsigelsen har tillige virkning for disse, medmindre der opnås enighed med modparten om andet.

Stk. 3. Samtidig med opsigelsen af en aftale fremsendes forslag til ændring af dennes indhold, medmindre parterne enes om andet.

Stk. 4. Såfremt parterne enes derom, kan forhandling om ændring af aftaler finde sted uden forud foretaget opsigelse.

§ 9. En organisation kan ikke ved at træde ud af vedkommende centralorganisation løse sig fra de forpligtelser, som følger af aftaler, der er indgået efter reglerne i denne hovedaftale.

Stk. 2. Selv om hovedaftalen efter opsigelse er udløbet, vedbliver dens bestemmelser dog at gælde for sådanne andre aftaler, der er indgået i henhold til denne, indtil de opsiges med det fastsatte varsel.

Kapitel 4. Andre forhandlinger

§ 10. Fra ministerier og institutioner afgives til centralorganisationerne – eller til de tilsluttede organisationer på centralorganisationernes vegne – til forhandling forslag til bestemmelser om ansættelses- og arbejdsvilkår, hvorom der ikke kan indgås aftale, samt forslag til ændring af sådanne bestemmelser.

af 18. juni 1969

og folkekirken

Stk. 2. Forslag, der angår flere organisationer, som er tilsluttet samme centralorganisation, afgives direkte til denne, medens andre forslag afgives til vedkommende organisation på centralorganisationens vegne.

§ 11. Såfremt en organisation mener, at de i § 10 fastsatte regler ikke er overholdt, kan den indbringe sagen for vedkommende minister, der kan foranledige forhandling iværksat og eventuelt suspendere fastsatte bestemmelser, indtil forhandling har fundet sted.

§ 12. Centralorganisationerne kan også uden for området for aftaler træde i forhandling med ministerier og institutioner om ethvert fagligt spørgsmål, der angår tjenestemænd m.v., der omfattes af denne hovedaftale.

Stk. 2. De centralorganisationerne tilsluttede organisationer kan på tilsvarende måde træde i forhandling om spørgsmål, der alene angår organisationens medlemmer.

Kapitel 5. Fælles regler om forhandlinger

§ 13. Forhandlinger kan føres mundtligt eller skriftligt.

Stk. 2. Skriftlig henvendelse besvares skriftligt. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, finder der mundtlig forhandling sted inden afgivelse af skriftligt svar.

Stk. 3. Såfremt en af parterne fremsætter anmodning derom, optages der referat af mundtlige forhandlinger.

§ 14. En centralorganisation kan forlange, at vedkommende minister, inden afgørelse træffes, forelægger sagen for ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Stk. 2. En centralorganisation kan forlange, at ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, inden han tager stilling, indhenter en udtalelse fra lønningsrådet.

§ 15. Forhandling skal påbegyndes senest 3 uger efter, at anmodning er modtaget, medmindre parterne enes om andet.

Stk. 2. Forhandling anses for afsluttet, når blot en part meddeler modparten, at forhandlingen anses for sluttet.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder dog ikke, såfremt en centralorganisation ønsker forhandlingerne videreført i henhold til § 14, og dette tilkendes gives modparten inden 1 måned efter sidste forudgående forhandling.

Stk. 4. Forhandling anses i øvrigt for afsluttet, når der er forløbet 3 måneder fra sidste forudgående forhandling, uden at der er taget skridt til dens fortsættelse.

Kapitel 6. Bestemmelser om centralorganisationerne

§ 16. Centralorganisationerne indgår en grænseaftale, der tilstilles ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, med angivelse af, hvilke grupper af tjenestemænd og dermed ligestillet personale de enkelte centralorganisationer repræsenterer.

Stk. 2. Centralorganisationerne meddeler ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, hvilke organisationer der er tilsluttet, og hvilke beføjelser der er tillagt dem.

Stk. 3. Centralorganisationerne skal kunne godtgøre, at

- a) tilsammen giver samtlige de i § 2 omhandlede tjenestemænd og det på tjenestemandslignende vilkår ansatte personale samt pensionerede tjenestemænd dermed ligestillede adgang til repræsentation,
- b) hver for sig repræsenterer den overvejende del af de i § 2, (1)-(2) omhandlede tjenestemænd og personalegrupper, som efter grænseaftalen i stk. 1 kan opnå repræsentation gennem vedkommende centralorganisation, og
- c) følger sådanne regler ved valg, at der sikres de enkelte grupper en passende repræsentation.

Stk. 4. Tilsvarende bestemmelser som anført i stk. 1-3 finder anvendes for så vidt angår de i § 2, stk. 2, omhandlede personalegrupper, såfremt disse har tilsluttet sig vedkommende centralorganisation.

Kapitel 7. Samarbejde

§ 17. Parterne i denne hovedaftale er enige om, at der gennem samarbejdsudvalg eller andre egnede organer, i hvilke såvel ledelse som medarbejdere repræsenteres, i videst muligt omfang tilstræbes samarbejde, medindflydelse og effektivitet i statstjenesten.

Kapitel 8. Hovedaftalens ikrafttræden

§ 18. Denne hovedaftale træder i kraft, når den er underskrevet af parterne.

Tjenestetiden skal forkortes

Tjenestetiden skal forkortes

En af de ting, der endnu står tilbage at løse, men som snart ventes afklaret, er forkortelse af arbejdstiden fra 1. september i år. På det store arbejdsmarked forkortes arbejdstiden i henhold til forligsmandens mæglingforslag af 8. marts 1969 fra 42½ til 41¾ time pr. uge – altså med tre kvarter. Mere var det ikke muligt at få arbejdsgiverne til at gå med til, men hvad man end kan mene om den beskedne forkortelse, så er der dog taget et skridt på vejen mod 40 timers arbejdsuge.

Det er indlysende, at tjenestetidsnormerne må ændres i overensstemmelse med arbejdstiden på det private arbejdsmarked, sådan at alle, der har mere end gennemsnitlig 41¾ times tjeneste om ugen, skal have den normale tjenestetid nedsat til dette timetal.

For enhver, der kan og vil se, er det tydeligt, at forkortelsen er ment som et skridt på vejen mod ikke alene 40 timers ugen, men også mod 5 dages ugen. Derfor vil det være rimeligt, om man med tjenestetidsreformen stræber efter gennemførelse af en 5 dages uge allerede nu – gennemført på en sådan måde, at man uden større vanskeligheder kan indpasse senere kommende arbejdstidsforkortelser.

Ingen har på forhånd garanteret, at forkortelsen på de resterende 1¼ time kan blive gennemført på en gang i næste overenskomstperiode. Det ville nok være det mest praktiske, at de private arbejdsgivere vælger at gå med til en sådan ordning, men det er ingenlunde givet. Muligvis skal forkortelsen gennemføres over flere etaper. Tiden vil vise det.

Uden hensyn til dette, har tjenestemandsoverenskommissionerne foreslået, at man allerede nu tilstræber en weekend-lignende ordning, så de 52 fridage udstrækkes til 52 dobbeltfridage på 64 timer (hvis fritiden falder på særlig gunstige tidspunkter så som hidtil 60 timer), hvortil kommer sønehelligdagene. I en overgangsperiode kan denne ændring ske ved udvi-

delse af fridagenes antal, og normen skal i denne forbindelse kunne opgøres over andre perioder end en måned, f.eks. over et aftalt antal uger.

I en del tilfælde er tjenesten allerede tilrettelagt med 5 arbejdsdage hver uge og en daglig arbejdstid på 8½ time. I sådanne tilfælde vil det være mest rigtigt enten at forkorte den daglige arbejdstid med 9 minutter, eller – måske endnu bedre – give de tre kvarters forkortelse på den dag, der ligger nærmest op til fridagene.

I andre tilfælde kan det fortsat være nødvendigt med 8 timers vagter som f.eks. ved døgtjeneste. I sådanne tilfælde vil det formentlig være rigtigt, at arbejdstidsforkortelsen gives ved udvidelse af fridagenes antal fra de nuværende 52 fridage plus ca. 37 arbejdsfrie dage til 52 + 42 fridage – ialt 94 fridage om året. Også i sådanne tilfælde forudsættes fridagene i den udstrækning, det er muligt, sammenlagt til fridagsperioder på 64 timer – eller som nævnt ovenfor i særlige tilfælde på 60 timer.

Der kan forekomme tilfælde med varierende tjenestetid på de enkelte arbejdsdage, og hvor tjenesten udføres over alle ugens dage. I sådanne tilfælde vil det være rimeligt at sikre, at højst en af ugens vagter tilrettelægges med mindre end 7 timers tjeneste – medmindre det implicerede personale giver tilslutning til en anden ordning. Under sådanne forhold foreslås arbejdstidsnedsættelsen fra 1. september i år tilrettelagt ved udvidelse af fridagenes antal med 5 fra 52 til 57 pr. år og således, at fridagenes antal fordeles jævnt over året.

Hertil er kun at føje, at i administrationskontorerne vil det være naturligt, at tjenesten tilrettelægges med frihed på alle lørdage og søndage.

Foreløbig er det et arbejdsgrundlag for tjenestetidsudvalget, men lykkes det at komme igennem med en aftale efter ovenstående retningslinier, skulle vejen være banet for de yderligere forkortelser, der helt givet vil komme – og være banet sådan – at nyordninger så at sige uden videre kan indpasses i skemaet.

Kapitel 9. Hovedaftalens opsigelse

§ 19. Hovedaftalen gælder, indtil den skriftligt opsiges af en af parterne med et opsigelsesvarsel på mindst 9 måneder.

Stk. 2. Opsiges aftalen af en af parterne, gælder opsigelsen for samtlige parter.

Stk. 3. Forhandlinger om indgåelse af ny hoved-

aftale skal påbegyndes senest 6 måneder inden opsigelsesfristens udløb.

Stk. 4. Er forhandling om ny hovedaftale ikke afsluttet ved opsigelsesfristens udløb, skal parterne indhente en udtalelse fra lønningrådet. Den opsagte hovedaftales bestemmelser vedbliver dog at gælde, indtil ny hovedaftale er indgået.»

Bomærket er mere end pynt

Hvis man vil fremhæve en enkelt del af London Transport's velrettede designpolitik som særlig vigtig for t-banens »ansigt«, må det blive organisationens bomærke: en rød ring på hvid bund, der gennemskæres horisontalt på midten af et rektangulært, mørkeblåt felt, hvori hvide bogstaver danner ordet *Underground*.

Ingen kender navnet på den egentlige ophavsmand til dette mærke, men dets udviklingshistorie kender man.

Det skelsættende kapitel begynder i 1907 – det år, byens t-banenet blev færdigbygget bogstavelig talt i de store linjer. På en konference for byens offentlige transportselskaber – og der var ikke så få i 1907, 25 år efter toppede antallet med ikke færre end 170 private t-bane og omnibusselskaber i London-området – besluttede konferencens deltagere, anført af Sir George Gibb som formand, at indføre et fællestegn for alle t-baneselskaberne, blot et ordmærke, *Underground*, stavet med stort begyndelses- og slutbogstav (selv om publikum næppe fik fat i dets »indbyggede« symbolisme, bevægelsen ned–hen–op). Ordmærket var første skridt til et vist samarbejde imellem privatselskaberne.

»Generalen«

En af kongressens deltagere, »The London General Omnibus Co. Ltd.«, havde allerede et firmamærke – et »hjul med omhyggeligt indtegnede eger« og et rektangulært felt med ordet *General* horisontalt igennem midten af »hjulet«. I »hjulets« øverste halvcirkel stod *London*, i nederste halvcirkel *Omnibus*. Forkortelserne *Co.* og *Ltd.* havde man anbragt henholdsvis nederst til venstre og nederst til højre uden for »hjulet«. Det var ordet *General*, der slog kraftigst igennem, følgelig blev selskabets navn i folkemunde til »generalen«.

Seks år efter – 1913 – blev disse to mærker slået sammen til ét. »Generalen« ring-symbol blev forenet med ordmærket *Underground* således, at det derefter fremtrådte som en skive »uden »eger« m.m.) kun med ordet *Underground* i det rektangulære midtfelt.

Designerne

LT indså tidligt, at design-spørgsmålet for en virksomhed, der havde rod i så mange forskellige selskaber, var for vigtig til at blive overladt den middelmådige skole, som præges mere af tillært teori

end af talentfuld, kreativ handling. Her var brug for designere med virkeligt overblik over problemerne og over mulighederne.

Nogle af landets kendteste designere – ikke mindst Frank Pick – blev ansvarlige for t-banens design til gengæld i så høj grad, at han og andre designere i tidens løb fik skyld for at nære større interesse for design og grafiske muligheder end for transportplanlægningens krav.

Resultaterne foreligger imidlertid i publikums opfattelse: en t-bane med et populært og klart tegnet »ansigt«. Specielt hvad bomærket angår arbejdede designerne videre på »hjulet«.

Tredie udgave blev en tilbagevenden til ring-formen, fordi cirklen er den kraftigste grafiske figur, men »eger« eller andre attributter blev udeladt. Midtfeltet forblev stort set uændret. Formen har holdt sig til i dag, dog skrives *Underground* nu ofte helt med versaler (store bogstaver).

Bomærket ser nu ud som vist på vort billede, hvor midtfeltet bruges til et station-navn, i dette tilfælde *Green Park*. Og sidstnævnte »siger« desuden noget om design-politik i praksis.

Anvendelsen

For hemmeligheden ved det gode – d.v.s. karakteristiske, let genkendelige – bomærkes succes er, at det anvendes med idé og fin smag i alle virksomhedens berøringer med offentligheden, både den interne og den eksterne. For selv om LT's t-bane-cirkelmærke er berømt og meget efterlignet, fordi det regnes for at være af de bedste »firmamærke«-designs i vor tid, ville det ikke have gjort sin gavn, hvis det ikke havde været brugt med omtanke. Det tør siges, at LT ikke har forsømt at placere mærket i publikums synsfelt, såvel når der rejses med LT t-bane/bus, som når man færdes i ruteområdet på anden vis.

I gadebilledet ses mærket i lysskiltform ved ind- og udgange til stationer, desuden på kort- og andre tavler, på peronskilte med stationsnavnene (vort billede), på alle LT tryksager – somme steder blot som bundmønster eller en fiks ramme omkring meddelelsen eller som figur i en dekorativ frise på perronvægge, som vort billede også illustrerer. Endvidere ses mærket på uniformer, på reklameplakater for t-banen, på souvenirgenstande (f.eks. hovedtørklæder til det

*London's Design Centre viste karakteristiske sider af t-banens design på en udstilling før Victoria-linjens åbning. Her ses fra udstillingen en kopi af et perronafsnit på *Green Park station*. Bemærk bomærkets anvendelse både som navneskilt og som ren dekoration, sidstnævnte i frisen øverst (under *Way Out*).*

smukke køn – uafhængige tekstildesignere har fået tilladelse til at udnytte mærket i deres mønstre) og på legetøj.

Tegnerne abstraherer af og til så meget fra mærkets vedtagne form, at det er tvivlsomt, om beskueren altid opdager »slægtskabet« abstraktion/forbillede . . . men vigtigere er det, at beskueren lige så utvivlsomt påvirkes af abstraktionen og får tankerne ført hen på LT som transportmiddel.

Et typisk eksempel, der måske kan inspirere designere af t-banebomærker, ses i LT's egen publicityvirksomhed så som en tegning under kupeloftene af travle byboere, der haster til en bus i øverste venstre hjørne af plakaten, og andre, der skynder sig til t-banen i plakaten bund, mens ordet »hastværk« gengives mange gange i kaotisk, men festlig farvesymfoni imellem de to billeder og »nøgleteksten« ses i øverste højre hjørne: »undgå venligst myndtidsrejse«.

Inspirationen ligger i plakaten udtryk for t-baneprincippet – togprofilen omsluttet af rørprofilen. Dette er – i enkel grafisk form – t-banen. Og tunnelprofilens ring er samtidig udtryk for bomærket.

Når Københavns første t-banelinje åbner om en halv snes år, vil det sekskantede DSB S-togmærke med »vingehjul« og »krone« sikkert få følgeskab af et særskilt t-banetegn, hvis ukomplicerede linjer vil være lette at få øje på i et flimrende bybillede, så rejsende – medregnet »rigtige« københavnere fra Ålborg, Svendborg, Karise m.fl. samt udenlandske gæster – let kan se, hvor den ene og den anden bybane er til tjeneste.

En »bevinget« t-bane i 1970'erne kan til den tid måske endnu mere stressede byboere spares for . . .

Design-politik i praksis

London Transport's design-politik – funktionel design . . . aldrig design for det »gode« designs skyld – præger linjer, stationer (ny- såvel som ombygninger), stoppesteder, billetssalgssteder og først og sidst, selvfølgelig, tog og busser. Sigtet er klart og direkte: velegnethed til formålet.

Grundlaget – »nøglen« – ifølge en engelsk ekspert er »simpelt hen« at ansætte de bedst egnede ledere i de relevante afdelinger og regne med, at lederne skaffer sig det bedst egnede personale for sammen og til enhver tid at kunne virke for design som en naturlig del af t-banens og bustjenestens materiel, udstyr, bygninger o.s.v.

Oprindelsen

Denne »nøgle« stammer fra en af de kendteste foregangsmænd for LT's designarbejde – Frank Pick. Han kom til LT i 1906 som leder af kommerciel afdeling og røbede et sikkert blik for værdien af at engagere højt kvalificerede kunstnere og arkitekter til LT's mange forskellige opgaver.

Måske var opgaverne særlig iøjenspringende i London, hvor man stod overfor at få byens 170 private, konkurrerende t-bane og busselskaber til at virke som ét selskab med ét »ansigt« over for publikum, som på sin side havde et vist krav på at blive betjent af så funktionelle offentlige transportmidler som mulig.

Undtagelsen

En undtagelse fra denne regel om det funktionelle kriterium i design-arbejdet kan måske allerbedst illustrere reglens store betydning.

Lad os tage et helt nyt eksempel fra Paris, hvor man faktisk har fundet på at udstille genstande fra Louvre museet på den nærliggende t-banes perroner, hvorved mange rejsende forlænger deres ophold på stationen ud over det nødvendige og dermed bliver alt andet end befordrende for princippet »jævnt glidende trafikstrøm«, som er t-banens opgave.

Ideen er som nævnt fransk – så måske følges den op (hvem ved?) af reklame for andre virksomheder i form af f.eks.

mode-opvisninger på perronerne . . . i så fald til glæde, må man håbe, for den del af de let bevægelige indfødte, der har masser af tid! En nøgtern t-banedesigner vil imidlertid uden besvær kunne forestille sig travle, gestikulerende, ordfosende franskmænd, der »siddet fast« i skarer af museums-interesserede . . .

Eksemplet – dets komiske side for sig – er som skabt til at advare imod forkert design-opfattelse.

Design-gruppen

Altid funktionel . . . er fortsat LT's design-politik. Det har efterhånden også sat et særligt præg på leder-grupperne, der ikke blot er transportkyndige, som man venter af dem, men også noget så usædvanligt som kreative og opfindsomme.

Dette ville næppe gavne stort, hvis LT's øverste ledelse ikke fulgte eksperternes råd – så det gør de. Designforslag har lige så effektiv indflydelse »i toppen« som nedefter. Der eksisterer et meget nært samarbejde imellem alle grene af virksomheden.

»Toppen« – London Transport Executive – består af formand, næstformand og fire andre medlemmer. Der kommunikerer med lederne fra 23 afdelinger, som er delt i fire hovedgrupper, hvor hovedgrupperne er under et af før nævnte fire LTE-medlemmer.

Selve design-gruppen ledes af Eric Ottaway, dets øvrige kræfter er arkitekt, publicity/reklamechef samt design-konsulent, sidstnævnte i professor Misha Black's skikkelse.

Publicity/reklamechefen – altså LT's egen mand – har ansvaret for samtlige tryksager, i den rummeligste betydning af ordet »tryksager«, til brug både inden og uden for virksomheden: LT's egne plakater, rutekort, diagrammer, køreplaner, skilte på stationer, stoppesteder, toiletter o.l. . . . Drejer det sig om f.eks. skilte på en station, er publicitychefen rådgiver for cheffingeniøren (der har ansvaret for tunneler), samt for arkitekten (der har ansvaret for stationerne). D' herrer bestemmer i fællesskab *størrelse* og *placering* af skiltene i relation til den beregnede passagerstrøm . . . tanken om museum à la Louvre på perronerne vil næppe nogen sinde krydse Kanalen ud over i form af annoncørers plakater for f.eks. Frankrigs udmærkede bidrag til civilisationen – cognac, men det er alene publicitychefens job at sikre skiltenes udform-

LT design-politik i en »nøddeskal«: de bedste kunstnere og arkitekter til opgaverne – her i sort/hvid reproduktion vægflise-design i lys rosa med dronning Victoria's hvide silhuet på mørk blå oval bund i midten. Design: Edward Bawden R.A. for Victoria station på den nylig åbnede Victoria linje.

ning således, at de bliver lette at læse og så vejledende som mulig.

I visse tilfælde eksperimenterer LT's eget research-laboratorium med mulighederne – dette var f.eks. tilfældet, da LT besluttede at skifte fra brug af udelukkende store bogstaver til store og små bogstaver på bussernes destinationsskilte.

»Nåleøjet«

Karakteristisk for design-gruppens arbejde i øvrigt er dens opgave som kritisk instans for alle projekter, der forelægges den, fra komplette anlæg til små enkeltheder, og om muligt foreslår den forbedringer. Gruppen er altså med fra planlægningsstadiet og fungerer som »nåleøje« for det hele.

Forslag til nyt materiel, stort som småt, drøfter gruppen med driftsledere og andre, der berøres af materiellets anvendelse. Drøftelserne omfatter æstetiske og formgivningsmæssige sider af det foreslåede materiel, og som altid er slutmålet at skabe »harmonisk« imellem rent tekniske krav og hensynet til funktionelt design . . . til tingenes brugs-egnethed.

Ottaway summerer LT's design-praksis således: »Vi gør aldrig noget kun for tingenes udseende, hvis det på mindste måde kan hindre opfyldelse af det funktionelle eller af effektiviteten«.

I kommende special-artikler – som tidligere DLT-omtaler af bomærke og køreplaner – vil særlig karakteristiske enkeltheder fra praksis blive fremhævet . . . enkeltheder, som afrunder billedet af dette enormt vigtige punkt for al t-banebygning, og som gør specielt LT til en af verdens mest interessante, moderne transportvirksomheder.

Amerikas rige præsidenter

Det amerikanske præsidentembede lønner for tiden sin indehaver med 200.000 dollars, plus 90.000 dollars i repræsentations-tilskud.

Det kan man leve af.

De to sidste demokratiske præsidenter, De forenede Stater har haft, var ikke just fattige, da de drog ind i Det hvide hus i Washington. *John F. Kennedy* var søn af en af Amerikas mest velhavende mænd, der havde skabt sin formue delv ved børsspekulationer, dels som ejer af en serie butikskæder, et utal af forretnings- og beboelsesejendomme, nogle butikcentre, et antal industrielle foretagender o.s.v. *Lyndon B. Johnson*, der startede sin karriere som skolelærer og hurtigt gled ind i småstats-politik og derefter blev senator i Washington, giftede sig som ung mand med en pige, der i sjælden grad havde forstand på penge: *Lady Bird Johnson* ejede, da hendes mand blev vicepræsident og derefter præsident, i Texas nogle radio- og fjernsyns-stationer, som oprindeligt ikke kastede noget særligt af sig, men som forbavsende hurtigt under *Lady Bird Johnsons* håndfaste ledelse blev guldgruber. Da *LBJ* forlod Det hvide hus, havde han og hans kone en formue på ca. 20 mill. dollars.

Richard Nixon, Amerikas nuværende republikanske præsident, havde ingen penge bag sig, da han startede sit juridiske studium. Han tog jobs om sommeren for at kunne få råd til at gå på universitetet om vinteren. Da han blev slået i 1952 under sit første forsøg på at blive De forenede Staters præsident, ejede han ca.

10.000 dollars. Han havde en bil, ca. 3000 dollars i et hus, en livsforsikring, der var ca. 4000 dollars værd, nogle småting, men ingen aktier og ingen andre værdipapirer. Men da han blev præsident, i 1969, var han millionær.

Richard Nixon havde tjent sine penge selv. Nogle måneder efter nederlaget i 1952 blev han ansat i et stort New York-advokatfirma, med en årsgage på ca. 200.000 dollars, og et par år senere blev han medindehaver af det samme advokatfirma. Han viste sig at have en ganske usædvanlig *flair* for ejendomshandler, og da han efter at have erobret det højeste embede i staterne i 1969 måtte gøre rede for sine økonomiske forhold, opgav han sin formue til 980.400 dollars. Han solgte sin ejer-lejlighed på Fifth Avenue i New York for 326.000 dollars (– seks år tidligere havde han betalt 167.000 dollars for lejligheden –), og 186.000 aktier i et byggeselskab på en Florida-kyststrækning solgte han med ca. 100 procents fortjeneste. Kort tid senere købte *Richard Nixon* og hans kone i Key Biscayne i Florida to huse for tilsammen 253.000 dollars, med en udbetaling på 72.000 dollars og en forrentning af den øvrige købesum på 7 procent, og i San Clemente i Californien, mellem Los Angeles og San Diego, erhvervede den nye præsident en sommerbolig (10 værelser) for 340.000 dollars (ubetaling: 100.000 dollars, rente for restkøbesummen: 7½ procent). Til ejendommen hører et gæstehus, en tennisbane og en park på fem hektarer.

Virus.

Om ti år vil skraldmængde i storbyer være fordoblet

Ekspertter fra de tyske storbyers »stadtreinigungs«-direktorater har udarbejdet et interessant skitseprojekt, der skulle hjælpe verdens metropoler af med de voksende masser af affald fra private og andre husholdninger.

Rensningsspecialisternes plan går ud på at lade en skraldundergrundsbane i form af kæmpemæssige rørledninger afløse den normale renovations-bortkørsel af skraldespandenes indhold. Via specialkanaler skal affald suges eller trykkes frem til særlige samlesteder, hvor det forbrændes i så vidt omfang som muligt.

En sådan løsning på det efterhånden stærkt besværlige renovationsproblem er teknisk mulig, siger Ham-

der om ti år stå mindst to, og de vil være overfyldte. Allerede nu fylder de tunge renovationskøretøjer kraftigt op i færdselen, og det vil se ulige værre ud, når også de private bilers antal er fordoblet.

Stigningen i affaldsmængden vil blive mere mærkbar efterhånden som anvendelse af eengangs-embalage bliver almindelig. Der vil være mere og mere pap-, plast- og papirembalage at smide væk. Men det drejer sig væsentligt om brandbart materiale, og teknikerne anfører denne kendsgerning som et ekstra argument for etableringen af det ovenomtalte skrald-rørpost-system.

Virus.

Poser med skrald i en af Roms gader.

burgs cheftekniker på området, stadtbaurat *H. Besse*, men den vil kræve meget store summer i anlægsudgifter. Imidlertid kan disse start-udgifter indspares på forholdsvis kort tid: en storby, der under det gamle system bruger f.eks. 200 skraldevogne, vil efter det nye system kun have behov for 50 vogne, og i stedet for 1000 skraldemænd skal der kun beskæftiges 100 (til bortkørsel fra forbrændingsovnene af ikke-brandbart restskrald).

De tyske ekspertter regner med, at skraldmassen i 1980 vil være mindst den dobbelte af det nuværende volumen. Hvor der i dag står een skraldespand, vil

Indenrigsflyvning

Den stadige udvikling inden for trafiksektorerne vil i nærmeste fremtid betyde et nyt skub i bestræbelserne for dannelsen af et dansk indenrigsflyveselskab.

Hvordan og hvor omfattende dette selskab bliver, vil meget snart komme for dagen. Tjæreborg-Sterling-Airways har således ønsket at etablere en indenrigsrute: Bornholm-Lolland-Falster-Sønderjylland-Nordjylland og Fyn.

Men også en række andre interesserede luftfartsselskaber har planer om oprettelse af indenrigsruter. Det bliver derfor trafikministeren – i forbindelse med det trafikpolitiske udvalg, der skal afgøre omfanget og størrelsen m.v. vedr. et indenrigsflyveselskab.

Forholdet er foreløbig det, at de respektive flyveselskaber, der har søgt om indenrigsflyveruter, har måttet vente på svar med den begrundelse, at der først skulle være skabt klaring over de pågående forhandlinger mellem SAS og de andre flyveselskaber om etablering af et nyt indenrigsflyveselskab. Men på forhånd er intet interesseret dansk flyveselskab udelukket fra at være med.

Boligproblemerne

Vismandsrapporten om boligproblemet blev udgangspunkt for store debatter i folketinget og andre steder. De tre vismænd, direktørerne Dahlgaard, Høve og Nørby syntes ikke med deres oplæg at have formået at vinde de sociale boligselskabers ledende folk for deres anskuelser. Navnlig har det mødt kompakt modstand i disse selskaber og i Socialdemokratiet, at man luftede tanken om en forhøjelse af lejen i den ældre boligmasse. Socialdemokratiet mener, at den forhøjelse, der allerede er sket i henhold til det gamle boligforlig, ikke tilskynder at gå videre ad denne vej. Fhv. statsminister Krag's udtalelse om, at grundejerne bestemt ikke har noget til gode, er blevet bakket op af ledende folk i Socialdemokratiet, og lejerne er yderst bekymrede over udsigten til nye lejestigninger.

Vanskeligt er det også med spørgsmålet om større selvfinansiering ved nybyggeri, idet dette givetvis vil betyde, at nye byrder lægges over på boligtagerne, og det samme vil ske med regeringsforslaget om kortere afdragstid for obligationslåne. Lejerne kommer til at betale mere.

Ind i billedet kommer derefter problemet om rentesikringsordningen. Socialdemokratiet forlanger, at rentesikringen forlænges også ud over 1974, ligesom man ønsker den sociale byggekvote sat op til 18.000 lejligheder mod nu 13.000. Da imidlertid disse lejligheder opføres under en rentesikringsordning, der arbejder med billige penge til ca. 6 pct., vil det blive umuligt eller vanskeligt for regeringen at give grønt lys for yderligere opsving i det sociale byggeri, bl.a. fordi regeringen hævder, at dette byggeri vil kunne fremme inflationen og trække arbejdskraft over i byggesektoren, en arbejdskraft, som tiltrænges i eksportindustrierne, der skal skaffe valuta hjem.

Store økonomiske vanskeligheder er således kædet sammen med boligproblemet. Regeringen presser på for at få en afgørelse. Men fra oppositionens side går man skarpt imod, at det skal være boligsektoren, der alene udnævnes til syndebuk, og som skal være den, der retter handels- og valutabalancen op.

Den økonomiske politik

Imidlertid fortsætter regeringen den stramme penge- og finanspolitik. Økonomiminister *Nyboe Andersen* har endnu ikke oplyst om, når man forventer at kunne slække på stramningen. Rente- og diskontoniveauet er stadig meget højt, og det virker ind på erhvervslivets investeringer og hele omkostningsniveau, at man skal arbejde med så dyre penge. Imidlertid synes eksportoffensiven at fortsætte, og der noteres den største industrieksport-produktion i dette århundrede. Hvad der i nogen grad bøder på det høje renteniveau, er den kendsgerning, at også udlandets industri arbejder med meget dyre penge. På Euro-dollarmarkedet er renteniveauet endog højere end herhjemme. I det hele taget er der både i Europa og Amerika en ivrig investeringslyst, og derfor stiger behovet for kapital. Trods højere og højere renter viser det sig muligt for erhvervene at betale denne rente.

Afsætningsmulighederne er overalt gode, og højkonjunktoren i Vestens lande og i Japan synes at fortsætte. Overalt meldes om mangel på arbejdskraft.

Dansk økonomi er med i denne rige udvikling, men det har ikke været muligt at afstemme forbrug og produktion efter hinanden, og det er baggrunden for vor store import og underskuddet på handels- og betalingsbalancen. Den store danske låntagning i udlandet er et andet udtryk for foretagsomheden, men tillige et memento om, at vi ikke sparer nok op, således at vi selv i større grad kunne klare nyinvesteringerne. Regeringen har gentagne gange erklæret, at Danmark ikke kan vedblive at optage så store lån i udlandet, som det er sket i de seneste år.

Uro på arbejdsmarkedet

Det har vakt en del opmærksomhed, at maskinarbejdere i Århus og sømændene har erklæret sig utilfreds med lønoverenskomsterne og krævet nye forhandlinger, endnu inden overenskomstperioden er udløbet. Sømændene fik støtte af deres forbundsformand Preben Møller Hansen, medens Hans Rasmussen afviste maskinarbejdernes påstand om, at reallønnen var forringet. De utilfredse hævdede bl.a., at pristigning og skatter havde udhulet lønfremgangen. Danmarks Rederiforening afviste forhandling midt i overenskomstperioden. Formanden for Sømændenes Forbund har bebudet, at man kan vente et »varmt forår«.

Landmandsbankens vurdering af vor økonomi

I sit økonomiske skrift »Kvartal« understreger Landmandsbanken, at stigningen i produktion, beskæftigelse og forbrug her i landet er blevet langt større gennem 1969 end antaget. Vanskelighederne ved at skabe balance i økonomien er dermed øget betydeligt. Banken hævder, at det er sandsynligt, at den betydelige nedsættelse af skatten på indkomstforøgelse i det »skattefrie« år har påvirket den hjemlige udvikling. Men med kildeskattens indførelse forventes aktiviteten at blive dæmpet. Landmandsbanken fremhæver den *alt for lille opsparing* som et af de svage punkter i dansk økonomi.

Raket-kafløbet

Supermagterne er inde i en stærk udvikling af de såkaldte internationale raketter. Det drejer sig især om de sovjetrusiske raketter SSg og de amerikanske Minuteman-raketter. Eksperten skriver, at Sovjet i løbet af det sidste års tid har overhalet USA i dette raketkafløb, og det hævdes, bl.a. af den amerikanske krigsminister *Melwin Laird*, at Sovjets rustningstempo på dette område øges i hurtigere takt end de amerikanske militæksperter havde forudset. Det er derfor klart, at man i USA presser på for at få en aftale i stand om en ny raketpolitik, der kan standse dette kostbare kafløb. Forhandlingerne i Helsingfors mellem Sovjet og USA herom sluttede i en positiv ånd, men det er indlysende, at USA ikke tør nøjes med løse forhandlingsresultater om et så vitalt problem. Der er derfor aftalt nyt møde om denne sag med de to supermagter i Wien den 16. april. Ind i billedet kommer også Kinas oprustning og dette lands opbygning af raketbaser. Såvel USA som Sovjet regner dog ikke med, at Kina de første mange år vil nå op på en størrelsesorden af raketudstyr, der tilnærmelsesvis kan måle sig med, hvad de to supermagter er i besiddelse af. En afspænding mellem USA og Sovjet på raket- og atomrustningsspørgsmålet følges med den største interesse i Europa. Blot et lille trin i retning af nedrustning med hensyn til atomvåben vil blive hilst velkommen. En afspænding mellem de to lande ventes at ville udløse et bedre forhandlingsklima mellem Østeuropas lande og Vesttyskland. Den tyske forbundskansler Willy Brandt søger på alle måder at åbne for nye, bredere relationer til især Polen og Østtyskland. Ikke mindst ville det være gavnligt for europæisk sikkerhed, om de polsk-vesttyske forhold kom ind i mere venskabelige baner. Brandts anerkendelse af Oder-Neisse grænsen skulle kunne være et første skridt. Vanskeligere bliver det at få etableret et varigt godt forhold til Østtyskland. Men alene det forhold, at forbundskansleren har erklæret, at Berlin-spørgsmålet ikke skal spille den dominerende rolle i de ventede forhandlinger, er et lyspunkt. Hvorvidt den østtyske partichef vil gøre indrømmelser overfor de mulige tilbud fra Vesttyskland, er det vanskeligt at sige. Men i sidste instans afhænger Ulbrichts politik af, hvad man i Kreml skønner vil gavne sikkerheden i Europa, således som man

nu engang ser på det fra Kreml. Meget tyder på, at Sovjet er interesseret i en europæisk sikkerhedskonference med det sigte at skabe en årelang konsolidering af magtforholdene, således at Vesttyskland aldrig påny får mulighed for nogen form for ekspansion, hverken i kraft af militær styrke eller gennem diplomatiske kanaler. Dersom det lykkes Kreml at skabe sikkerhed for, at Sovjets position helt ind i Centraleuropa ikke kan svækkes, vil man have mulighed for at optræde med langt større kraft overfor eventuelle farer og trusler i Østasien, især fra Kina, ligesom man også vil kunne føre en skarpere kurs bl.a. i Mellemøsten, hvor Kreml stadig konsekvent fastholder en pro-arabisk kurs med det videre sigte at placere sig i dette område med en styrke, der kan måle sig med USA's, hvis 6. flåde stadig er en frygtindgydende militær faktor i det østlige Middelhav.

USA's økonomi

USA's økonomi, der i årevis har været præget af opgang og optimisme og med stadigt stigende tal for produktion og omsætning, synes nu at stå over for stilstand. Der foreligger i øjeblikket officielle tal, som har sin kilde i regeringskontorerne i Washington, der viser, at produktionen er faldet i 3. kvartal af 1969 med ca. 100 mill. dollars. Nu er 100 mill. dollars ikke noget stort beløb, når man betænker, at produktionen i det nævnte kvartal er opgjort til 730,5 milliarder dollars. Men alene det forhold, at der ikke længere er tale om opgang i produktionen, har vakt ængstelse for, at man i 1970 står overfor yderligere tilbageslag. Samtidig konstateres der en relativ betydelig prisstigning på mange varer. Denne prisstigning er for bruttonationalprodukter for sidste kvartal af 1969 blevet opgjort af handelsministeriet i Washington til 10,3 milliarder dollars. En vis inflation er altså i gang. Pristallet er i 1969 steget ca. 6 pct.

Lagos

Borgerkrigen i Nigeria er slut. For mange kom Biafras pludselige kapitulation som en overraskelse. Ikke mindst p.gr. af beretninger fra militære sagkyndige og på grund af Nigeria-hærens meget langsomme fremrykning – og til tider tilbageslag – på krigsfronterne, havde mange tiltro til, at Biafra ville stå krigen igennem, og at der ville kunne opnås en eller anden ordning, der sikrede Biafras selv-

stændighed. Men det viste sig, at den nigerianske hær efterhånden var blevet understyret med moderne britiske og sovjetiske våben af betydeligt omfang. Det gjaldt ikke mindst de stærke sovjetiske 122 mm kanoner, der satte ind med en stærk ildkraft i egnen omkring Owerri den 9. januar. Men også det britiske tankvåben af Ferret-typen kom til at spille afgørende ind. Det viste sig også, at general Gowon og hans officerer og mandskab var langt mere effektive og kampduelige, end man af mange beretninger skulle tro. Biafranerne var tillige udmattede af manglende ernæring, og den militærhjælp, der ydedes dem var for intet at regne mod, hvad Sovjet og Storbritannien kunne præstere, bl.a. fordi alle havne var under Gowons herredømme.

For adskillige, der havde tillid til, at FN måske til sidst kunne gribe ind, blev det kun sorg og skuffelse. Det viste sig påny, at når stormagter er involveret, er det dem, der i sidste instans bestemmer over udviklingens gang. Det ser imidlertid ud til, at general Gowons appel og ordre til sine tropper om forbud mod enhver form for masakre på det slagne biafranske folk er blevet adlydt. Men uhyre ødelæggelser er sket og henvend to mill. mennesker er døde af sult og nød. Et enormt genopbygningsarbejde står for døren. Det ventes, at Gowon vil gennemføre et føderalt regeringssystem med begrænset selvstyre, også til iboerne. General Gowon har afvist at tale om direkte hjælp udefra til biafranerne. Hele hjælpearbejdet vil blive ledet fra Lagos, Nigerias hovedstad. Biafranernes leder, general Ojukwu, forlod krigsskuepladsen i sidste øjeblik. Han hævder, at Biafra aldrig vil dø.

Når det stadigvæk synes udelukket, at FN kan udrette noget i denne tragiske sag, skyldes det især, at Nigeria – støttet af næsten alle afrikanske stater – hele tiden har hævdet, at opgøret er et indre anliggende, som ikke kunne vedkomme FN. Efter Gowons mening var der tale om et oprør i Biafra rejst af Ojukwu med støtte af udenlandske kræfter, et oprør, som han nu hævder er slået ned af Nigerias lovlige, legitime tropper.

Stærke forlydender, der dog ikke officielt har kunnet bekræftes, vil vide, at sovjetiske stabsofficerer, østtyske piloter og algerske specialtropper gjorde udslaget ved den voldsomme og afgørende indsats i dagene omkring den 9. januar, der førte til sammenbruddet af Biafra.

Sådan udregnes resultatet af kommunevalget

6

Den 3. marts 1970 skal vi alle til valgurnerne, vi skal afgøre kommunalbestyrelsens sammensætning for de kommende 4 år.

Der hersker vel – og det er forståeligt – blandt mange vælgere uklarhed om, hvorledes udvælgelsen af kandidater finder sted efter at vælgerne har talt.

For at give et indblik i den lidet kompliserede udregning, angives her et eksempel:

Ved valget i denne tænkte kommune, skal der vælges 9 kommunalbestyrelsesmedlemmer, og der er afgivet stemmer på 5 partier. Hvor mange kandidater der tilfalder listerne findes ved at dividere med 1 i listernes stemmetal, der efter med 2 – 3 – 4 o.s.v. indtil 9 største kvotienter (facit ved divisionen) er fundet.

Et andet eksempel

Der kan indgås listeforbund mellem flere lister, men lister der tilhører samme parti, f.eks. A (1) – A (2) o.s.v. Men der kan også indgås valgforbund mellem lister fra forskellige partier, f.eks. V, K og R.

I eksemplet her ser vi på valgresultat fra samme kommune som sidst, men med den ændring, at der er indgået valgforbund mellem V, K og R.

Udvælgning af kandidater

Vi skal dernæst vise, hvorledes udregningen af kandidater foregår. Vi benytter atter liste A med 660 stemmer. Af disse 660 stemmer var de 487 stemmer personlige stemmer – altså afgivet på de forskellige kandidater. De resterende stemmer 173 ($660 \div 487 = 173$) benævnes listestemmer.

Det første, der skal foretages ved udvælgning af kandidater på en kandidatliste er, at udfinde fordelingsstallet, idet reglen er, at kandidater der har opnået fordelingsstallet – enten ved egne personlige stemmer eller ved hjælp af tilskud fra listestemmerne. Man kan også blive valgt uden at opnå fordelingsstallet – garantien ligger blot i, at kandidater der opnår fordelingsstallet er valgt.

Fordelingsstallet udfindes ved at dividere antallet af valgte kandidater på listen + 1 i listens stemmetal. I dette eksempel fik listen 660 stemmer og 5 valgte. Fordelingsstallet fremkommer således $5 + 1 = 6$, der divideres i 660

Listerne har fået følgende stemmer:

Liste	A	B	C	D	F
	1) 660	8) 140	2) 390	7) 150	120
	3) 330	70	5) 195	75	60
	4) 220		130		
	6) 165				
	9) 132				
	110				

Liste A har fået valgt 5 medlemmer.

Liste B har fået valgt 1 medlem.

Liste C har fået valgt 2 medlemmer.

Liste D har fået valgt 1 medlem.

Liste F har fået valgt 0 medlem.

Liste A har således fået flertallet i kommunalbestyrelsen.

A	Valgforbund mellem				F
2) 660	B	C	D		60
4) 330	1) 140	3) 390	150		120
6) 220	5) 165	6) 340			
8) 165	7) 132	8) 225%			
132	9) 170	9) 136			

Liste A får nu kun 4 valgte, medens V, K og R i kraft af valgforbundet får tilsammen valgt 5 – og dermed flertallet.

Det er således ikke vælgerne, der har flyttet flertallet, men valgforbundet.

= 110. I alle tilfælde forhøjes resultatet til det nærmest følgende hele tal, uanset om der er brøker eller ej, fordelingsstallet er altså 111.

De 173 listestemmer er til rådighed for kandidaterne, men i den rækkefølge kandidaterne er opstillet på listen – altså

kandidat nr. 1 har forsteret derefter nr. 2 o.s.v., indtil antallet af listestemmer er opbrugt.

Eksempel

Liste A – 660 stemmer, heraf 487 personlige stemmer, resten 173 listestemmer.

Liste A	Personlige stemmer	Listestemmer til rådighed	Ialt
1. Carl Jensen	218		218 (1)
2. Karen Hansen	46	+ 65	111 (2)
3. Peter Poulsen	8	+ 103	111 (3)
4. Willy Nielsen	108	+ 3	111 (4)
5. Poul Jørgensen	11	+ 2	13
6. Hans Hansen	21		21
7. Viola Petersen	38		38 (5)
8. Jens Madsen	26		26
9. Søren Sørensen	11		11

Fordelingsstal 111.

Resultat: – valgte er nr. 1 (har mange flere stemmer end fordelingsstallet kræver), nr. 2, nr. 3 nr. 4, medens nr. 5 ikke bliver valgt, idet nr. 7 har et højere antal personlige stemmer.

Første suppleant bliver imidlertid nr. 5, idet det ved udvælgning af suppleanter er listens rækkefølge, der er afgørende.

Ove Hansen.

Væsentlig forøgelse af DSB's færgekapa- citet

I de nærmest følgende år vil der blive brug for en ganske væsentlig forøgelse af færgekapa- citeten på flere Statsbane- overfarter.

DSB udbyder således, når den nye fi- nanslov er vedtaget, bygningen af endnu en tredækkerfærge til Halsskov-Knuds- hoved til levering hurtigst muligt. Med indsættelsen af denne færge vil der på denne overfart kunne overføres ca. 600 biler i timen i hver retning mod nu ca. 400.

Den nye tredækkerfærge bygges som søsterskib til »Arveprins Knud«, der blev indsat på overfarten i 1963, og får lige som denne færge plads til ca. 400 biler og 1500 passagerer. Der bliver imid- lertid tale om visse ændringer af passager- apteringen med henblik på yderligere for- bedring af service og komfort.

Ud over denne færge vil det formentlig blive nødvendigt at anskaffe to 3-dækker- færger mere i den sidste halvdel af 70'erne.

Straks efter, at tredækkerfærgen er ud- budt til bygning, går statsbanerne igang med at projektere en ny stor jernbane- færge til Storebæltsoverfarten mellem Korsør og Nyborg til indsættelse helst sommeren 1973.

Færgeren bliver 3-sporet som de øvrige personførende jernbanefærger, men med større sporlængde med plads til max. 5 af DSB's nye personvogne på det længste spor mod på de nuværende max. 4 vogne. Færgeren udstyres endvidere med maskin- kraft svarende til en overfartstid på en time, d.v.s. 10-15 minutter kortere end andre færger. Færgeren påregnes fortrin- svis benyttet til overførsel af lyntog og nateksprestog med ligge- og postvogne.

Foruden denne færge vil det forment- lig blive nødvendigt at anskaffe en eller to nye jernbanefærger til Storebælt i sid- ste halvdel af 70'erne.

Trafikken på Bøjden-Fynshav over- farten er stadig stigende, og det er der- for under overvejelse at anskaffe en færge mere til denne rute for indsættelse senest 1974.

Trods konkurrencen fra andre tilkom- ne Kattegatruter har statsbanernes Hur- tigrute mellem Kalundborg og Århus be- varet sin popularitet. For de nærmeste år er der ikke planer om yderligere udbyg- ning af ruten, men såfremt der ved de udenlandske eksperimenter med de meget hurtige luftpudebåde nås frem til en type af tilpas størreise og økonomi for ruten,

vil DSB overveje indsættelse af sådanne fartøjer på Hurtigruten, f.eks. i sidste halvdel af 70'erne eller begyndelsen af 80'erne. Ibrugtagningen af Fugleflugts- linien over Østersøen var for banerne den største trafikale begivenhed i 1960'erne. Hidtil har kun det ene af de to færge- lejer i Rødby været forsynet med færge- klapper til to-dækker færger. For at mu- liggøre sejlads med flere end de nuvæ- rende dobbeltdækkere »Danmark« og »Theodor Heuss« forsynes nu også det andet færgeleje med færgeklap til over- dæk med tilsluttede vejrampe hen over stationsbygningen.

Allerede til sommer udbyttes dette an- læg, idet dobbeltdækkere »Knudshoved« da vil blive indsat på overfarten i høj- sæsonen i stedet for m/f »Kong Frederik IX«. Herved får Rødby-Puttgarden over- farten en daglig merkapacitet i forhold til sidste år på ca. 600 biler i hver retning.

Den næste udvidelse på Fugleflugts- linien vil ske, når de tyske forbundsbaner DB formentlig i 1972 indsætter en ny stor færge svarende til m/f »Danmark«. Fra dette tidspunkt vil der være mulighed for, at overfarten kan betjenes af fem færger i sommerperioden mod nu kun fire og fire i vinterperioden mod nu tre, hvilket i forbindelse med de nye færgers større kapacitet svarer til en fordobling af overfartens kapacitet kun ni år efter dens åbning.

På grundlag af de foreløbige prognoser forudses yderligere kapacitetsforøgelse ved indsættelse af en ny dansk færge i ca. 1975 og endnu en tysk færge ca. 1979. For at kunne afvikle sejladsen med disse færger må der bygges endnu et færgeleje i Rødby.

På Gedser-Warnemünde overfarten er der allerede i løbet af 1960'erne gennem- ført en udvidelse af kapaciteten svarende til trafikudviklingen.

LAMCO

söker för tjänstgöring i
LIBERIA

lokpersonal

Kvalifikationer: Lokförareutbildning. Utbildning på diesellok utöver el-loks- utbildning är meriterande.

Goda kunskaper i engelska.

I anställningsförmånerna ingår: resor, bostad, läkarvård samt skolundervis- ning för barn under 16 år.

För ytterligare upplysningar ring gärna 08/223500.

GRÄNGES

INTERNATIONELLA GRUVRÖRELSEN

Personalavdelningen

Fack

103 26 STOCKHOLM 16

Og det er også fagbevægelsens problem og det kan vi gøre mere ved. Landsforeningen UNGBO er for alvor gået i of-fensiven for at få opført endnu flere hybler til de unge. Forfatteren til denne artikel, der er konsulent i UNGBO, kommer nærmere ind på hvordan.

Der er bevægelighed på arbejdsmarkedet. Især den nye generation er vokset op med indstillingen om, at man må søge arbejdet, hvor det findes, og man må tage sin uddannelse og sin efteruddannelse der, hvor den tilbydes. Det betyder ikke blot brud med gamle traditioner, men skaber også øgede boligproblemer. Mange fagforeninger kan berette om unge, der er kommet til byen, og som har henvendt sig for at få hjælp til et sted at bo. Eller det kan dreje sig om de unge medlemmer som fagforeningen skal sende til et kursus i København, hvor vedkommende under opholdet hellere ville bo i et godt værelse end på et dyrt hotel. I disse tilfælde har UNGBO kunnet hjælpe omend ikke i alle, for der er stadig alt for få hybler.

Hvad er UNGBO?

UNGBO er en landsforening med det høje mål at arbejde for stadig bedre trivsel for børn og unge i det moderne samfund og samarbejder med kommuner, boligselskaber og andre organisationer herom. Forløberen går ikke længere tilbage end til 1961, da Fagforeningernes Boligforening i samarbejde med Københavns kommune i den store bebyggelse »Folehaven« løste en påtrængende opgave. Der blev skabt værelser til unge i et milieu de kendte og fortsat ønskede at bo i.

Det var et eksperiment, der vakte interesse mange steder. Der blev startet beskedent med 50 unge, men det greb om sig, og i 1966 blev det praktiske arbejde samlet i en landsorganisation, for nu boede 600 unge i hybler og ungdomspensioner.

Boligministeriet opfordrer i sit cirkulære af oktober 1969 til at man i det almennyttige byggeri i langt højere grad indbygger ungdomsboliger, og der kan nu årligt med rentesikring bygges 4300 ungdomsværelser. Det er bl.a. for at opnå at disse mange ungdomsboliger bygges, at Fællesorganisationen af almennyttige boligforeninger har været medstifter af UNGBO.

Hvad er en hybel?

Urban-planen på Amager er et godt eksempel, når man skal forklare, hvad en hybel er. Her er stueetagerne indrettet som hybler til unge mellem 18 og 25 år. Der er håndvask og fast klædeskab på alle værelser, 3-4 værelser er fælles om bad og toilet og der er adgang til tekøkken.

Udover en række fællesgoder kan den unge helt være sig selv i en hybel. Værelset er ved indflytningen helt møbleret, men man kan også selv medbringe eller gradvist få udskiftet møbler. De unge har adgang til vaskemaskine og kan låne støvsuger, og der er adgang til klublokaler med TV og billard. Der bliver sørget for rent sengetøj og rengøring af fælleslokalerne. Lejemålet omfatter også varm mad de fem første hverdage i ugen.

Det lyder måske som noget meget dyrt, men det er ikke tilfældet, der kalkuleres ikke med fortjeneste. Driften af hyblerne skal hvile i sig selv. Den månedlige leje medregnet bl.a. bespisning ligger mellem 300 og 475 kr., afhængig af værelsestypen. I de senere opførte bebyggelser er der selvstændigt badeværelse.

Der er selvfølgelig meget stor rift om disse hybler, og derfor må der foretages en udvælgelse. Den sker i samråd med en socialrådgiver, således at de unge som skal bo sammen kan komme til at trives bedst muligt. Det er også socialrådgiverens opgave ved faste træffetider at kunne vejlede de unge beboere bl.a. om økonomiske hjælpemuligheder.

Hybler findes som sagt i Urban-pla-

nen, men også i Københavns social-filantropiske Boligselskabs bebyggelse »Hørgården« på Amager, i Arbejdernes kooperative Byggeförening's »Hedemarken« i Albertslund og i Boligforeningen Baldersbo's »Hedeparken« i Ballerup.

Det bliver selvfølgelig ikke ved det. I det kæmpeprojekt, der nu realiseres af Arbejdernes Andelsboligforening i Thorslunde-Ishøj kommune ved Køge Bugt, kommer der ca. 700 hybler. Der kommer yderligere hybler, f.eks. i Brøndbyernes kommune forestår Københavns Almennyttige boligselskab et stort byggeri, hvor der bliver over 100 hybler, og i Søllerød har kommunen bedt Dansk Almennyttigt Boligselskab indbygge et antal ungdomsboliger. Der er bl.a. projekter i Roskilde, Hillerød, Kalundborg og Odense, og det kan nævnes, at der i Grønland i løbet af fem år vil blive bygget 700 hybler i nye boligbebyggelser.

Vi skal videre

Hybeltanken er ikke alene slået an – den er blevet en succes, og om få år vil den være et fast begreb i den danske hverdag. Mulighederne for at komme videre ligger i lovgivningen. Det må ikke fortsat kunne siges, at kvoten til enkeltværelser ikke er udnyttet. Derfor sætter UNGBO så kraftigt ind i håb om støtte fra flest mulige sider.

Indsatsen skal være til gavn for de unge. De eksempler, der har været nævnt – og så er gæstearbejderproblemet slet ikke blevet berørt – viser, at det ikke mindst drejer sig om fagbevægelsens unge.

- Vær venlig at tømme den papirkurv. Sig mig, kan De skrive på maskine?

Turistorganisationen meddeler:

I samarbejde med vore nordiske kolleger kan vi tilbyde deltagelse i fællesrejser eller individuelle ferieophold i 1970.

Et stort flot illustreret rejseprogram omfattende 95 rejser til diverse lande i Europa samt Tunis tilsendes gerne efter anmodning.

Programmet indeholder endvidere oplysning om feriehjem – feriestuer og særlige rejser samt feriekursus i Sverige og Norge.

Italiens turistorganisation »Dopolavora« tilbyder ferieophold i Rimini direkte ved Adriaterhavet.

Alle værelser med dush og toilet og fuldpension, kun ugevis fra søndag til søndag.

I højsæsonen 5/7–20/8 1970

Kategori A ved vandet

- enkeltværelse – 275 kr. pr. person pr. uge
- dobbeltværelse – 260 kr. pr. person pr. uge

Kategori B på den anden side

af hovedvejen

- enkeltværelse – 255 kr. pr. person pr. uge
- dobbeltværelse – 235 kr. pr. person pr. uge

I forsæson 29/3–5/7 1970

og i eftersæson 23/8–11/10 1970

Kategori A ved vandet

- enkeltværelse – 210 kr. pr. person pr. uge
- dobbeltværelse – 190 kr. pr. person pr. uge

Kategori B på den anden side

af hovedvejen

- enkeltværelse – 185 kr. pr. person pr. uge
- dobbeltværelse – 165 kr. pr. person pr. uge

Anmodning om program og eventuel anmeldelse til rejserne bedes sendt til

Danske Jernbanemænds
Turistorganisation,
Bernstorffsgade 18,
1577 København V.

Danske Jernbanemænds Turistorganisation kan i 1970 i samarbejde med vore broderorganisationer i Norge og Sverige tilbyde vinterophold i det fineste højfjeldsterræn til meget fordelagtige priser. Det tilrådes at indsende anmeldelse i god tid før anmeldelsesfristens udløb. *Det bedes samtidig anført, om sovevognspladser ønskes, da disse må bestilles lang tid forud for afrejsedagen.*

Skiture i Norge. Bergensbanen

NJT's feriehjem i Holu ved Ål station på Bergensbanen

Feriehjemmet ligger i udpræget højfjeldsterræn, dog beskyttet af granskove i de omkringliggende dalstrøg.

Under opholdet vil De få lejlighed til at være sammen med kolleger fra Norge og Sverige. Undervejs er deltagerne på egen kost.

Udrejse: Lørdage fra København H kl. 12.00. hjemkomst mandage kl. 8.55.

- Rejse 107 1/3– 8/3
- Rejse 108 8/3–15/3

For en uges ophold, heri inkluderet busbefordring fra og til Ål station: 285 kr. (Børn under 12 år halv pris). Billetpris Hbg.–Ål og retur for pårørende med rabatkort ca. 197 kr. (+ evt. sovevognsbilletter 28 kr. pr. køje).

Anmeldelse senest 5 uger før de pågældende afrejsedage.

Rapham ved Otta station

NSB's personale har åbnet et nyt feriehjem – 1000 m.o.h. – ca. ½ times bustur fra stationen. Det er udstyret som et moderne højfjeldshotel med spisesal, pejsestue og saloner. Alle værelser har douche.

- Rejse 104 1/3– 8/3

Udrejse: Lørdage fra København H kl. 22.00, hjemkomst mandage til København H ank. 8.55. Pris 405 kr. pr. person for en uges ophold med enkeltværelse; 360 kr. pr. person for en uges ophold med dobbeltværelse, inkluderet bustransport til og fra Rapham. Børn, som deler værelse med forældrene – under 12 år – 1/3 pris, mellem 12–18 år ½ pris.

Anmeldelse senest 5 uger før de pågældende rejsedage.

Skiture i Sverige

En uges ophold i SJs Semesterforenings feriehjem i Björkliden (ved Narvik).

Udrejse via Stockholm fredag 6/3 København H afg. kl. 7.33, lørdag 7/3 Björkliden ank. 13.02. Hjemrejse via Ånge–Flen–Stockholm lørdag 14/3. Björkliden afg. kl. 8.06, søndag 15/3 København H ank. kl. 15.35.

- Rejse 110 7/3–14/3 (7 dage) – pris 300 kr.

Billetpris Malmö/Hälsingborg–Björkliden og retur for pårørende med rabatkort ca. 230 kr. (+ evt. sovevognsbilletter 28 kr. pr. køje). – Undervejs er deltagerne på egen kost.

Anmeldelse senest 5 uger før den pågældende afrejsedag.